

KONSTANTIN
PRESLAVSKY
UNIVERSITY
SHUMEN

ШУМЕНСКИ УНИВЕРСИТЕТ
“ЕПИСКОП КОНСТАНТИН ПРЕСЛАВСКИ”
ФАКУЛТЕТ ПО ХУМАНИТАРНИ НАУКИ

КАТЕДРА АНГЛИЙСКА ФИЛОЛОГИЯ
КАТЕДРА РУСКИ ЕЗИК

Утвърждавам: .....

Декан: .....

/доц. д-р Тодор Тодоров/

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

**ЗА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „МЕТОДИКАНА ОБУЧЕНИЕТО ПО
ЧУЖД ЕЗИК (АНГЛИЙСКИ ЕЗИК, РУСКИ ЕЗИК)”**

Област на висше образование: 1. Педагогически науки
Професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по...
Образователно-квалификационна степен: Доктор
Професионална квалификация: доктор по педагогика

Докторската програма *Методика на обучението по чужд език (английски език, руски език)* при Катедрата по Английска филология и Катедрата по Руски език на Факултета по хуманитарни науки осигурява третата степен на висше образование и повишава образователната и научноизследователската квалификация на докторанта. Обучението е с продължителност 3 г. в редовна и самостоятелна форма и до 4 г. в задочна форма на обучение и приключва със защита на докторска дисертация. Завършилите получават образователната и научна степен доктор по методика на обучението по английски или руски език*.

I. ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

1. Подготовка на висококвалифицирани научни, изследователски и преподавателски кадри с опит в експерименталната дейност в областта Методиката на обучението по чужд език - английски или руски, в която е докторската програма.

2. Задълбочаване на фундаменталната и професионалната компетентност за научноизследователска, практико-приложна и преподавателска дейност в сферата на чуждоезиковото образование.

3. Формиране на съвременни научно-теоретични и практико-приложни знания, умения и компетентности за самостоятелна научноизследователска и преподавателска дейност, за работа в екип, за прилагане на иновационни и технологични постижения в

Квалификационна характеристика за докторска програма <i>Методика на обучението по чужд език (английски език, руски език)</i>	издание 1	редакция 0	1 юли 2021
---	-----------	------------	---------------

областта на изучаването на английски или руски език в средното училище с оглед на конкретната образователна ситуация.

4. Изграждане на методологически опит в анализиране на резултатите от паучното изследване по избраните проблеми.

Усъвършенстване на езиковата подготовка по избрания чужд език във връзка с използването му в професионалната дейност на докторанта и във връзка с участието му в програмите за международна мобилност.

II. ЗАДАЧИ НА ОБУЧЕНИЕТО В ДОКТОРАНТУРАТА ПО МОЧЕ

- Задълбочаване на знанията, свързани със съвременните теоретични и методологически принципи на изследване в областта на МОЧЕ;
- Овладяване и ползване на научна терминология на съответния език, характерна за научната област;
- Формиране на умения за ориентиране и анализиране на приоритетните теоретични и практически проблеми в областта на чуждоезиковото (английски или руски език) образование;
- Придобиване на компетентности и умения за определяне пътя и организацията на научното изследване и за самостоятелна експериментална дейност в сферата на обучението по английски или руски език;
- Формиране на професионални умения за самостоятелна преподавателска дейност (СУ и ВУЗ);
- Мотивиране и готовност за участие в международни, национални и регионални конкурси и проекти;
- Изграждане на опит при планирането и организирането на научното изследване и при представяне на резултатите от него в научни форуми в страната и чужбина.

СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

В Зависимост от избрания език, докторантът се обучава в Катедрата по Английска филология или Катедрата по руски език на Факултета по хуманитарни науки по индивидуален учебен план, съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на ШУ и с регламентирания в него стандарт за обучение на докторанти.

III. КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ. КОМПЕТЕНЦИИ НА ЗАВЪРШИЛИТЕ ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

1. Област и обхват на знанията

Завършилият докторската програма притежава:

- Знания, свързани с методологията на научното изследване в областта на Методиката на обучението по английски или руски език;
- Знания за съвременни методи, методики и технологии и тяхното приложение при изследвания в сферата на методиката на обучението по съответния чужд език;
- Специализирани и систематизирани знания за извършване на критичен анализ и синтезиране на нови идеи;
- Знания и разбиране на най-високо равнище не само в конкретната научна област и направление, но и в близки научни области.

2. Област и обхват на уменията

Завършилият докторската програма умее да:

Квалификационна характеристика за докторска програма <i>Методика на обучението по чужд език (английски език, руски език)</i>	издание 1	редакция 0	2 юли 2021
---	-----------	------------	---------------

- Подбира, открива и проучва литературни източници, свързани с изследователския проблем;
- Намира, извлича, синтезира и оценява необходимата информация от различни източници;
- Събира, анализира, класифицира и систематизира информация в определена последователност и логика;
- Аргументирано и обосновано с доказателства анализира и защитава тези, свързани с научната област на методиката на обучението по английски или руски език;
- Търси иновативни решения чрез комбиниране на различни стратегии и технологии; подобрява стандартните модели и подходи;
- Аналитично и критично оценява собствените експериментални резултати, свързани с установяване на определени закономерности при изследване на теорията на преподаване и училищното чуждоезиково образование;
- Организира и планира собствената си научна дейност с оглед на време, обект на изследване, яснота на целите и задачите, конкретност на изградените хипотези и др.

3. Област и обхват на компетентностите

3.1. Личностни компетентности:

- Създава и интерпретира нови знания, резултат от собствени изследвания или от друга научна дейност;
- Притежава способност за самооценка на постиженията от изследователския труд, самостоятелност и отговорност;
- При обосноваване на научната истина се ръководи от академичната научна стика при интерпретиране както на собствени, така и на проучени гледни точки;
- Използва научен език и стил, характеризирани се с точност на научната терминология, яснота и логическа последователност при изложение на фактите и резултатите.

3.2. Комуникативни и социални компетентности

- Има изграден стил на научно общуване както на български, така и на съответния чужд език (в разговори, при консултации и дебати, за защита на научни позиции, работа в екип и др.)
- Показва капацитет за систематично придобиване и разбиране на значителен обем от знания от най-съвременните научни постижения по методика на обучението по английски или руски език, или от областта на педагогическите науки и професионалната практика.

3.3. Професионални компетентности

- Има готовност за самостоятелна научноизследователска, експериментална и практико-приложна дейност;
- Идентифицира ресурси и възможности за научни изследвания и проектна дейност; аргументирано взема решения и адаптира проектния дизайн към непредвидено възникващи обстоятелства;
- Демонстрира общи способности да концептуализира, проектира и изпълнява проекти за генериране на нови знания, прилагане и разбиране на най-модерните достижения в областта на методическата наука, езикоусвояването и в близки научни области;
- Осигурява трансфер на собствените резултати при решаване на други проблеми от дадената научна област;
- Ясно идентифицира и формулира нови изследователски проблеми - теоретични и практически.

Квалификационна характеристика за докторска програма <i>Методика на обучението по чужд език (английски език, руски език)</i>	издание 1	редакция 0	3 юли 2021
---	-----------	------------	---------------

IV. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Завършилите докторската програма по методика на обучението по чужд език (английски или руски) могат да се реализират в различни научни и изследователски институти, като преподаватели в СУ, като научно-преподавателски кадри във ВУЗ (и колежите), като сътрудник, консултант и експерт в МОН, в РИ към МОН, в държавни и частни институции, съпричастни към проблемите на образованието и обучението по чужд език в България.

Завършилият докторската програма може да участва в различни форми на продължаващо образование за повишаване на професионалната квалификация и опит, както и да работи за хабилитация и израстване в научната и административната йерархия..

V. ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН “ДОКТОР” В ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ ФИЛОЛОГИЯ, ПО НАУЧНАТА СПЕЦИАЛНОСТ *ГЕРМАНСКИ ЕЗИЦИ*

Образователната и научна степен “доктор” се придобива след:

- успешно изпълнение на всички етапи от индивидуалния план на докторанта;
- успешна защита на дисертационния труд.

VI. ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ДОПЪЛНИТЕЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

- възможности за участие в различни форми на продължаващо обучение (постдокторантски програми за повишаване на професионалната квалификация и опит по научната специалност и в професионалната област);

- възможности за участие в хабилитационни процедури и процедури за израстване в научна степен.

Квалификационна характеристика за докторска програма <i>Методика на обучението по чужд език (английски език, руски език)</i>	издание I	редакция 0	4 юли 2021
---	-----------	------------	---------------